Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 5. 1998, sp. zn. 3 To 365/98, ECLI:CZ:KSCB:1998:3.TO.365.1998.1

Číslo: 7/2000

Právní věta:

Poskytování služeb nebo provozování výdělečného podnikání ve větším rozsahu po zrušení živnostenského oprávnění příslušným správním orgánem podle zák, č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, může být posouzeno jako trestný čin neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 tr. zák., nikoliv však také jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., neboť nejde o vykonávání činnosti, která byla rozhodnutím soudu nebo jiného státního orgánu zakázána.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 18.05.1998

Spisová značka: 3 To 365/98

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Maření výkonu úředního rozhodnutí

Předpisy: 140/1961 Sb. § 118 odst. 1 140/1961 Sb. § 171 odst. 1 písm. c)

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl o odvolání obžalovaného J. Š. proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 3. 1998 sp. zn. 3 T 201/96 tak, že napadený rozsudek částečně zrušil a znovu v rozsahu zrušeného výroku o vině rozhodl a uložil obžalovanému trest.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 3. 1998 sp. zn. 3 T 201/96 byl obžalovaný J. Š. uznán vinným trestným činem zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., účinného do 31. 12. 1993. Tohoto trestného činu se podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil tím, že v době od 2. 4. do 31. 5. 1993 jako pracovník obsluhy herních automatů v provozovně J. v Č. bez úhrady poplatků provozoval hru na těchto automatech, čímž společnosti N. se sídlem v T. způsobil škodu ve výši nejméně 15 200 Kč.

Dále byl obžalovaný napadeným rozsudkem uznán vinným jednak trestným činem maření výkonu

úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a jednak trestným činem neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 tr. zák. v obou případech účinného do 31. 8. 1995. Těchto trestných činů se obžalovaný podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil tím, že ačkoli rozhodnutím Okresního živnostenského úřadu v Č. ze dne 11. 3. 1994 sp. zn. ŽÚ 485/94, které nabylo právní moci dne 7. 5. 1994, bylo ke dni 15. 4. 1994 zrušeno živnostenské oprávnění vydané Živnostenským úřadem České Budějovice dne 1. 9. 1993 pod čj. Ž-00/93/01956, jímž bylo obžalovanému povoleno provozovat hostinskou činnost, přesto uvedený obžalovaný v době od 8. 5. 1994 do 28. 2. 1995 v obci H. provozoval pohostinství, a tato podnikatelská činnost byla jediným zdrojem jeho příjmů. Dne 4. 5. 1995 uzavřel s firmou J. dohodu o pronájmu nemovitosti v obci N. za účelem zřízení pohostinství, v němž provozoval hostinskou činnost v době od konce měsíce června do přesně nezjištěného dne měsíce srpna 1995.

Za trestný čin zpronevěry a za další sbíhající se trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., jímž byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 1. 1994 sp. zn. 2 T 459/93, jenž mu byl doručen dne 30. 4. 1994, a dále za sbíhající se trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák., jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 3. 1995 sp. zn. 2 T 383/94, mu byl uložen souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou let se zařazením do věznice s dozorem.

Za trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí a neoprávněného podnikání a dále za sbíhající se trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., jímž byl obžalovaný uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 5. 1997 sp. zn. 2 T 557/95, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 10. 1997 sp. zn. 3 To 742/97, mu byl uložen další souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, rovněž se zařazením do věznice s dozorem.

Dále byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu koncesované živnosti s předmětem podnikání v hostinské činnosti na tři roky.

Při uložení souhrnných trestů byly zrušeny výroky o trestech z předchozích shora citovaných odsuzujících rozsudků trestního příkazu, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená společnost N. v T. odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný. Pokud jde o trestnou činnost, jež měla být spáchána živnostenským podnikáním, poukázal na svoji obhajobu. že navštívil živnostenský úřad, přičemž mu živnostenské oprávnění bylo příslušným pracovníkem vráceno zpět. Živnostenským úřadem byla na jeho provozovně opakovaně provedena kontrola, nebyly zjištěny žádné nedostatky, navíc žádal o provedení změny v místě podnikání. Tak by určitě nečinil, pokud by podnikal neoprávněně. V závěru proto navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a ve věci znovu rozhodnuto v souladu s jeho odvolacími námitkami.

Krajský soud podle § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, přezkoumal rovněž správnost postupu řízení, které tomuto rozsudku předcházelo, přihlížel i k tomu, zda nedošlo k vadám, jež odvoláním výslovně vytýkány nebyly, a uvedl následující:

Pokud jde o skutek neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 tr. zák., účinného do 1. 1. 1994 a podle § 118 odst. 1 tr. zák., účinného od 1. 1. 1994, nedospěl krajský soud po přezkoumání obsahu důkazů, na jejichž základě okresní soud dospěl ke skutkovým zjištěním, k žádným důvodným

pochybnostem o správnosti či úplnosti těchto zjištění. Není pochyb o tom, že obžalovaný v kritické době podnikal způsobem, který zjistil okresní soud. Nejsou pochybnosti ani o tom, že v této době nebyl oprávněn k takovému podnikání, neboť rozhodnutím příslušného živnostenského úřadu bylo zrušeno živnostenské oprávnění k provozování koncesované živnosti s předmětem podnikání v hostinské činnosti. Toto rozhodnutí bylo vydáno na základě pravomocného odsouzení obžalovaného pro úmyslný trestný čin.

S námitkami obžalovaného, které rozvádí v podaném odvolání, se již dostatečným způsobem vypořádal okresní soud. Lze jen dodat, že na věci nemůže nic změnit ani ta skutečnost, že obžalovaný dodatečně uhradil škodu způsobenou trestným činem zpronevěry, kterou byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 1. 1994 sp. zn. 2 T 459/93. Z uvedeného trestního spisu Okresního soudu v Českých Budějovicích vyplývá, že obžalovaný měl zpronevěřit finanční částku v době od 7. 8. 1992 do 12. 1. 1993. Jestliže uvedenou finanční částku poškozené organizaci uhradil 20. 11. 1993, tedy již poté, co proti němu bylo zahájeno trestní stíhání – v květnu 1993, poté, co se seznámil s výsledky dokazování v přípravném řízení, lze přístup obžalovaného chápat jako náhradu škody, k níž došlo ještě před vydáním citovaného trestního příkazu. Uvedeným trestním příkazem tedy již nemělo být rozhodováno o povinnosti obžalovaného k náhradě škody, ale tato skutečnost nic neměnila na trestní odpovědnosti obžalovaného.

Obžalovaný si byl velice dobře vědom skutečnosti, že rozhodnutím Okresního živnostenského úřadu v Č. mu bylo živnostenské oprávnění k provozování koncesované živnosti zrušeno. Toto rozhodnutí obžalovaný nenapadl ani žádným opravným prostředkem. Rozhodnutí nabylo právní moci a bylo vykonatelné. Nelze akceptovat obhajobu obžalovaného, že jednal s nezjištěným pracovníkem živnostenského úřadu a z tohoto jednání si vyvodil, že může dále podnikat, neboť mu koncesní listina nebyla odňata. Okolnosti takového jednání obžalovaného nebyly provedeným dokazováním potvrzeny, avšak okresní soud zcela správně uzavřel, že obžalovaný se nemohl domnívat, že v důsledku jakéhosi jeho jednání s nezjištěnou osobou na živnostenském úřadu došlo ke změně původního rozhodnutí. Není jednoznačně prokázáno ani to, že by v průběhu tohoto neoprávněného podnikání na okrese Č. byl snad obžalovaný kontrolován ze strany živnostenského úřadu. Skutečnost, že potom u živnostenského úřadu v jiném okrese požádal o změnu místa podnikání, vedla prakticky k odejmutí příslušné koncesní listiny právě s ohledem na to, že Živnostenský úřad v S. zjistil od Živnostenského úřadu v Č., že bylo vydáno rozhodnutí o odejmutí živnostenského oprávnění, což rovněž vylučuje obhajobu obžalovaného, že by předtím na okrese Č. podnikal se svolením živnostenského úřadu.

Okresní soud tedy správně zhodnotil to, že obžalovaný v kritickém období, které je vymezeno ve výroku napadeného rozsudku, podnikal neoprávněně. Právem byl obžalovaný uznán vinným trestným činem neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 tr. zák., neboť bylo prokázáno, že obžalovaný neoprávněně provozoval výdělečné podnikání, a to ve větším rozsahu. Šlo skutečně o neoprávněné podnikání provozované po delší dobu, které bylo prakticky výlučným zdrojem příjmů obžalovaného a jeho rodiny, což on sám nepopírá.

Přes shora uvedené skutečnosti krajský soud dospěl k závěru, že i v této části je potřeba napadený rozsudek ve výroku o vině zrušit. Krajský soud totiž shledal nesprávným závěr okresního soudu, že obžalovaný tímto činem naplnil i zákonné znaky trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že vykonává činnost, která mu byla zakázána. Není pochyb o tom, že takového trestného činu se dopustí osoba, která přesto, že jí byl uložen rozsudkem soudu -případně rozhodnutím státního orgánu ve správním řízení – zákaz činnosti, takovou činnost vykonává.

Obžalovaný však nebyl odsouzen k trestu zákazu činnosti soudním rozhodnutím, nebyl postihován ani ve správním řízení pro přestupek. V důsledku toho, že byl trestním příkazem odsouzen pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., došlo k tomu, že přestal splňovat podmínky uvedené v § 6 odst. 1 písm. c) zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Podle tohoto ustanovení je všeobecnou podmínkou k provozování živnosti fyzickými osobami bezúhonnost. Ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona se za bezúhonného pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, nebo pro jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k povaze živnosti a osobě podnikatele je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při provozování živnosti.

Příslušný živnostenský úřad poté postupoval podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona, podle kterého zrušil živnostenské oprávnění. Obžalovaný byl vyzván v souladu s ustanovením § 57 odst. 3 živnostenského zákona, aby koncesní listinu bez zbytečného odkladu vrátil živnostenskému úřadu. V důsledku tohoto rozhodnutí, které nabylo právní moci, došlo k zániku živnostenského oprávnění obžalovaného. Obžalovaný se tak dostal do pozice osoby, která není oprávněna provozovat živnost, tedy do postavení, v němž se nacházel předtím, než požádal o vydání příslušné koncesní listiny či živnostenského listu. Nešlo o případ, že by mu bylo rozhodnutím příslušného orgánu provozování takové činnosti zakázáno. Prakticky mu byla odňata koncesní listina, která byla průkazem živnostenského oprávnění k provozování hostinské činnosti. Jde o případ srovnatelný se situací, kdy řidiči motorového vozidla je po dopravní nehodě odňat řidičský průkaz a on přesto řídí motorové vozidlo ještě předtím, než mu rozhodnutím soudu nebo příslušného policejního orgánu bylo řízení motorových vozidel zakázáno. Ani za této situace se taková osoba nemůže dopustit trestného činu podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. Obžalovaný tedy dalším provozováním podnikatelské činnosti nevykonával činnost, která mu byla zakázána, vykonával pouze činnost, která mu rozhodnutím příslušného státního orgánu nebyla v kritické době povolena. Nemohl tak naplnit zákonné znaky skutkové podstaty § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Toto pochybení mohl krajský soud svým rozhodnutím napravit, aniž by věc musela být po zrušení napadeného rozsudku vrácena okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Ve smyslu § 259 odst. 3 tr. ř. krajský soud uznal obžalovaného vinným skutkem, který úplně a správně zjistil okresní soud, a tento skutek kvalifikoval jen jako trestný čin neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 tr. zák.